

**БІЛГОРОД-ДНІСТРОВСЬКИЙ ФАХОВОЙ КОЛЕДЖ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ, БУДІВНИЦТВА ТА
КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

Циклова комісія фінансово-економічних дисциплін

ЗАТВЕРДЖЕНО

Заступник директора навчальної роботи

Марина ЗАЙЧЕНКО
08 2023 р.

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ

«Охорона праці та безпека життєдільності» II курс

**Освітньо-професійний ступінь – фаховий
молодший бакалавр**

**Спеціальність 072 «Фінанси,
банківська справа та страхування»**

Освітньо-професійна програма

**Фінанси, банківська справа та
страхування**

Рік навчання 2-й, семестр IV

Форма навчання денна

Кількість кредитів ЄКТС-2

Мова викладання - українська

**Контактна
інформація
викладача**

(e-mail)

**Посилання на
курс в Google
Classroom**

Жигулін Олександр Андрійович

zhigulin998@gmail.com

<https://classroom.google.com/c/Mzk3MDgwMjkwMzEw?hl=ru&cjc=n7jsmfl>

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО

Цикловою комісією
фінансово-економічних дисциплін
Білгород-Дністровського фахового коледжу
природокористування, будівництва та
комп'ютерних технологій

Голова циклової комісії

 / Світлана СТЕПОВА/(протокол
№1 від 28.08. 2023р.)

ПОГОДЖЕНО

Голова групи кадрового забезпечення
освітньо-професійної програми Фінанси,
банківська справа та страхування
спеціаліст вищої категорії

 Світлана КОСТЕНКО

«__» __. 2023 р.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Мета: надання знань, умінь, здатностей для здійснення ефективної діяльності шляхом забезпечення оптимального управління охороною праці й безпекою життєдіяльності на підприємствах (об'єктах господарської, економічної та науково-освітньої діяльності) і в побуті, формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку й усвідомлення необхідності обов'язкового виконання в повному обсязі всіх заходів гарантування охорони праці й безпеки життєдіяльності на робочих місцях й в повсякденному житті.

Завдання вивчення дисципліни полягає у набутті студентами знань, умінь і здатностей ефективно вирішувати завдання професійної діяльності з обов'язковим урахуванням вимог щодо збереження життя, здоров'я та працездатності у різних сферах професійної діяльності й побуті.

Структура дисципліни у відповідності із ОПП наступна:

Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек.

Ризик, як кількісна оцінка небезпек.

Природні загрози, характер їхніх проявів та дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки.

Техногенні небезпеки та їхні наслідки.

Типологія аварій на потенційно небезпечних об'єктах.

Соціально-політичні небезпеки, їхні види та особливості.

Соціальні та психологічні чинники ризику.

Поведінкові реакції населення у надзвичайних ситуаціях (НС).

Застосування ризик-орієнтованого підходу для побудови імовірнісних структурно-логічних моделей виникнення та розвитку НС.

Менеджмент безпеки, правове забезпечення та організаційно-функціональна структура захисту населення у НС.

Управління силами та засобами цивільного захисту під час НС.

Основні загальнокультурні та професійні компетенції:

Знати:

нормативні акти у сфері охорони праці та безпеки життєдіяльності;
структуру управління охороною та безпекою життєдіяльності;
вплив шкідливих і небезпечних факторів зовнішнього й виробничого середовища на людину;

принципи роботи засобів захисту від дії факторів зовнішнього середовища;

Вміти:

надавати домедичну допомогу постраждалим від факторів виробничого середовища або надзвичайних ситуацій;

розробляти інструкції з охорони праці й безпеки життєдіяльності у надзвичайних ситуаціях;

користуватися приладами вимірювання параметрів шкідливих і небезпечних факторів впливу на людину;

застосовувати засоби пожежогасіння й захисту людини від отруєння, випромінювання, шуму, вібрації, пилу, полум'я, електричного струму;

оформлювати Акт за формою Н-1/ПВ.

СТРУКТУРА КУРСУ

Вид заняття	Теми занять	Результати навчання	Завдання	Години	Оцінювання (бали)
Модуль 1. Охорона праці					
Лекція 1	Нормативні акти з охорони праці й безпеки життєдіяльності, травматизм	Розуміти поняття реєстру нормативних актів з охорони праці в аграрній сфері	Опрацювати теоретичний матеріал	2	3
Практичне заняття №1	Розслідування аварій та нещасних випадків	Володіти навичками складання акту з розслідування нещасного випадку	Скласти акт №Н1/ПВ	1	10
Лекція 2	Вплив на людину параметрів мікроклімату, шуму й вібрації	Знати шкідливі виробничі фактори	Опрацювати теоретичний матеріал	2	3
Практичне заняття №2	Мікрокліматичні умови виробництва та побуту, небезпеки холоду та перегрівання у надзвичайних ситуаціях	Вміти проводити аналіз мікроклімату на підприємстві	Розробити заходи захисту від перегрівання й переохолодження	1	10
Лекція 3	Вплив на людину освітлення, випромінювання, пилу й якості повітря	Знати норми освітлення, шуму й вібрації та концентрацію шкідливих газів та засоби захисту від їх впливу на людину	Опрацювати теоретичний матеріал	2	3
Практичне заняття №3	Освітлення та небезпека ураження органів зору людини	Вміти вимірювати параметри мікроклімату на робочому місці	Розрахувати коефіцієнт природнього освітлення	1	10
Лекція 4	Електробезпека	Знати алгоритм проектування систем електробезпеки	Опрацювати теоретичний матеріал	2	3
Практичне заняття №4	Електробезпека	Вміти розробляти заходи електробезпеки	Розрахувати електричний струм через людину	1	10
Лекція 5	Пожежобезпека	Знати засоби захисту від пожежі	Опрацювати теоретичний матеріал	2	3
Практичне заняття №5	Пожежобезпека	Вміти розробляти заходи пожежобезпеки	Розробити план евакуації	1	10
Виконання модульної контрольної роботи 1					35
Всього модуль 1				15	100

Модуль 2. Безпека життєдіяльності

Лекція 6	6. Глобальні небезпеки людства й безпека у повсякденному житті	Знати показники й напрями покращення ефективності виробництва зерна	Опрацювати теоретичний матеріал	2	3
Практичне заняття №6	Глобальні небезпеки людства й безпека у повсякденному житті	Навички з безпеки життєдіяльності під час реалізації глобальних небезпек, а також у повсякденному житті	Розробити алгоритм нейтралізації впливу глобальних небезпек на людину	1	10
Лекція 7	Природні небезпеки	Знати засоби захисту від природних небезпек	Опрацювати теоретичний матеріал	2	3
Практичне заняття №7	Природні небезпеки	Вміти запропонувати перспективний організації пожежної безпеки на підприємстві	Рекомендації щодо пожежної безпеки	1	10
Лекція 8	Техногенні небезпеки	Знати засоби захисту від техногенних небезпек	Опрацювати теоретичний матеріал	2	3
Практичне заняття №8	Техногенні небезпеки	Навички з безпеки життєдіяльності під час техногенних небезпек	Рекомендації щодо нейтралізації впливу техногенних небезпек	1	10
Лекція 9	Соціально-політичні небезпеки	Знати засоби захисту від соціально-політичних небезпек	Опрацювати теоретичний матеріал	2	3
Практичне заняття №9	Соціально-політичні небезпеки	Навички з безпеки життєдіяльності під час соціально-політичних небезпек	Рекомендації щодо нейтралізації впливу соціально-політичних небезпек	1	10
Лекція 10	Домедична допомога	Знати прийоми надання домедичної допомоги	Опрацювати теоретичний матеріал	2	3
Практичне заняття №10	Долікарська допомога	Навички з долікарської допомоги постраждалим	Розробити інструкцію надання долікарської допомоги	1	10
Виконання модульної контрольної роботи 2					65
Всього за модуль 2				15	100
Разом за модулі 1,2				30	100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<i>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</i>	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу викладача за наявності поважних причин.
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т. ч. із використанням мобільних девайсів).
<i>Політика щодо відвідування:</i>	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин навчання може відбуватись за індивідуальним графіком (в он-лайн формі за погодженням із завідувачем відділення)

ПОРЯДОК ПЕРЕРАХУНКУ РЕЙТИНГОВИХ ПОКАЗНИКІВ НОРМОВАНОЇ 100-БАЛЬНОЇ ШКАЛИ ОЦІНЮВАННЯ В НАЦІОНАЛЬНУ ШКАЛУ ТА ШКАЛУ ЄКТС

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача освіти, бали	Оцінка національна за складання	
	екзаменів, диференційованих заліків	заліків*
90 – 100	Відмінно	Зараховано
74 – 89	Добре	
60 – 73	Задовільно	
00 – 59	Незадовільно	Не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА:

Базова

1. Закон України «Про охорону праці».
2. Кодекс законів про працю України
3. Кодекс цивільного захисту України
4. Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я».
5. Закон України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку».
6. Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення».
7. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності».

9. Правила безпечної експлуатації електроустановок споживачів.

Основна література

1. Жигулін О. А. Цивільний захист, безпека праці та життєдіяльності: Навчальний посібник. Ніжин, 2020. 277 с.
2. Жигулін О. А. Методичні вказівки до практичних занять та самостійного вивчення дисциплін «Охорона праці та безпека життєдіяльності», «Безпека життєдіяльності та основи охорони праці» для студентів технічних, економічних спеціальностей денної та заочної форми навчання. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2018. 183 с.

3. Жигулін О.А. Методичні вказівки до лабораторних робіт з дисциплін «Охорона праці та безпека життєдіяльності», «Безпека життєдіяльності та основи охорони праці» для студентів технічних та економічних спеціальностей вищих навчальних закладів України. Ніжин, 2017. 72 с.

4. Кулаков О. В., Росоха В. О. Електротехніка та пожежна профілактика в електроустановках: навчальний посібник. Х., 2003. 362 с.

5. Желібо Є.П., Зацарний В.В. Безпека життєдіяльності. К, 2018. 344 с.

6. НАПБ В.01.057-2006/200 «Правила пожежної безпеки в агропромисловому комплексі України». Затверджені Наказом МНС України від 04.12.2006 р. № 730/770.

Додаткова література

7. Охорона праці та промислова безпека: Навч. посіб. К. Н. Ткачук, В. В. Зацарний, Р. В. Сабарно, С. Ф. Каштанов, Л. О. Мітюк, Л. Д. Третьякова, К. К. Ткачук, А. В. Чадюк. За ред. к. т. н. Ткачука і В. В. Зацарного. К. : Знання, 2009. 154 с.

8. Охорона праці (Законодавство. Організація роботи): Навч. посіб. За заг. ред. к. т. н., доц. І. П. Пістуна. Львів : Тріада плюс, 2010. 648 с.

9. Охорона праці (практикум): Навч. посіб. За заг. ред. к. т. н., доц. І. П. Пістуна. Львів : Тріада плюс, 2011. 436 с.

10. Серіков Я. О. Основи охорони праці: навч. посіб. Х., ХНАМГ, 2007. 227 с.

11. Гандзюк М. П., Желібо Є. П., Халімовський М. О. Основи охорони праці. Київ : Каравела, 2004. 408 с.

12. Лабораторний практикум з курсу «Основи охорони праці» В. В. Березуцький, Т. С. Бондаренко, Л. А. Васьковець та ін. За ред. В. В. Березуцького. Х.: Факт, 2005. 348 с.

13. Збірник нормативно – правових актів з питань надзвичайних ситуацій та техногенної безпеки. / М. С. Коваль, Ю. Г. Сукач, А. П. Половко, С. Н. Колівошко. –Львів, 2011. Ч. 5. 5907 с.

14. Практичний посібник з питань адміністративно-правової діяльності у сфері цивільного захи- 14 сту населення і територій від надзвичайних ситуацій / М. С. Коваль, Ю. Г. Сукач, А. П. Половко, С. Н. Колівошко. Львів, 2006. 140 с.

15. Болібрех Б. В., Юзьків Т. Б. Організація захисту об'єктів в надзвичайних ситуаціях : навч. посіб. Львів : ЛДУ БЖД, 2010. 246 с.

Інтернет-ресурси

16. <http://www.dnopr.kiev.ua> - Офіційний сайт Держпраця.

17. <http://www.mon.gov.ua> - Офіційний сайт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.

18. <http://www.mns.gov.ua> - Офіційний сайт Міністерства надзвичайних ситуацій України.

19. <http://www.social.org.ua> - Офіційний сайт Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України.